

26. søndag i treenighetstiden.

Det er mange måter å tolke en bibeltekst på. I dag skal vi få høre en fortelling om en helbredelse. Men hva handler den *egentlig* om?

Dette hellige evangeliet står skrevet hos evangelisten Johannes i det 9. kapitlet.

Da Jesus kom gående, så han en mann som var født blind.

Disiplene spurte da: «Rabbi, hvem er det som har syndet, han selv eller hans foreldre, siden han ble født blind?» Jesus svarte: «Verken han eller hans foreldre har syndet. Men nå kan Guds gjerninger bli åpenbart på ham. Så lenge det er dag, må vi gjøre hans gjerninger som har sendt meg. Det kommer en natt da ingen kan arbeide. Så lenge jeg er i verden, er jeg verdens lys.»

Da han hadde sagt dette, spyttet han på jorden, laget til leire med spyttet og smurte den på mannens øyne. Så sa han: «Gå og vask deg i Siloa-dammen!» Siloa betyr utsendt. Mannen gikk dit og vasket seg, og han kom tilbake seende.

Senere fikk Jesus høre at mannen var kastet ut av synagogen, og da han møtte ham, spurte han: «Tror du på Menneskesønnen?» Han svarte: «Hvem er han da, gode herre, så jeg kan tro på

ham?» Jesus svarte: «Du har sett ham, det er han som snakker med deg.» «Jeg tror, Herre», sa mannen. Og han tilba ham. (Joh 9,1-7.35b-38)

Slik lyder det hellige evangeliet.

Det finnes som sagt mange måter å tolke en tekst på. Denne teksten jeg nettopp leste, er et utdrag av en lengre og nokså omstendelig historie som inkluderer en teologisk diskusjon blant de lærde på Jesu tid om hvem Jesus var og hvorfor enkelte var født med handicap. På en måte har denne diskusjonen liten relevans i dag, i alle fall om vårt utgangspunkt er at Jesus var fra Gud og at han dermed hadde makt til å helbrede. Det andre spørsmålet, om blindhet var en straff for synd, er også en oppfatning som vi har parkert i dag. Vi trenger ikke å vie den diskusjonen tid her og nå.

Jeg tar meg derfor den pastorale frihet å hoppe bukk over hele problemstillingen. Det finnes andre problemstillinger som oppleves som mer relevante i vår tid, og det tror jeg denne fortellingen kan kaste lys over.

Jeg har festet meg mest ved det Jesus sier om å gjøre Guds gjerninger: «Så lenge det er dag, må vi gjøre hans gjerninger som har sendt meg. Det kommer en natt da ingen kan arbeide.»

Jeg har også festet meg ved fortellingen om Moses som ble sendt ut på et stort oppdrag til folket sitt for å få dem med seg ut av Egypt. Det ble som kjent et veldig komplisert foretak med mange hindringer underveis, men den første hindringen dukket opp i Moses selv: Han hadde ikke troen. Det vil si; han trodde på Gud, og han hørte Guds anmodning om å tale til folket, men han hadde et problem: Han stammet. «Sen er min munn, og sen er min tunge.» sa han. Det er ikke lett å være folketaler og ha et taleproblem. Hvis noen har sett filmen *Kongens tale*, om den britiske monarken Georg 6, så får man en ide om hvilke problemer Moses sto overfor – og *han* hadde ikke logoped!

Så der har vi dagens problemstilling: Jesus oppfordrer oss til å gjøre Guds gjerninger – og jommen meg haster det litt også – her må det handles *så lenge det er dag* – altså før det blir mørkt og det blir for sent å gjøre noe.

Det minner meg om miljøvernministeren som talte ved dåpen til forskningsskipet *Kronprins Håkon* i går formiddag: Det haster å

gjøre en innsats for å stanse temperaturstigningen i verden, ellers kan det snart være for sent!

Denne følelsen av at noe snart er for sent – Jesus brakte den med seg inn i sin tid. «Så lenge jeg er i verden er jeg verdens lys.» Vi vet hvor lenge et lys brenner; dåpslyset som nettopp er tent – det varer riktignok noen timer før det brenner ned – men vi vet det brenner ned. Jesus har hatt det samme perspektivet på sin tjeneste: Før eller senere er det slutt. Denne følelsen av hastverk som også Paulus videreførte, har de kristne levd med siden: Tiden går mot en slutt. En dag er alt over, og det gjelder ikke bare det enkelte menneskets levetid, det gjelder hele verden. Miljøvernministeren minnet om det i sin tale i går. Dette er med andre ord ikke kun en religiøs forestilling, alle som er opptatt av klimaet i verden, vet at tiden for å gjøre noe, er i ferd med å renne ut.

Så hva gjør vi? Jesus sitt svar var å sette alle krefter til: Her må det arbeides, her må man handle! Gud ble sur, for å si det litt enkelt, på Moses da han vegret seg. *Hallo!* Her kommer jeg og ber deg, Moses, om å gjøre en viktig jobb; før mitt folk ut av slaveriet, og så vil du ikke fordi du stammer! Ingen

unnskyldning. Ta med deg broren din, han får tale, men du skal være lederen.

Så hva skal vi gjøre? Hva er det som haster? Og hva gjør vi når Gud ber oss gjøre ting vi ikke kan?

Ser vi på *Moses*, var hans oppdragintet mindre enn å befri sitt folk fra slaveriet i Egypt. Frigjøring fra undertrykkelse, frihet til å dyrke sin egen Gud, et nytt liv i sitt eget land - dette er problemstillinger som er like presserende i dag. Mennesker lider under umenneskelige kår i mange land, menneskehandel og slaveri er *big business* i verden i dag også, kanskje større enn noen gang. Og religionsfrihet – det er bare en drøm mange steder, for ikke å snakke om drømmen om å få leve i et land hvor man er fri til å skape seg gode levekår for seg selv og familien.

Og *Jesus*, hva holdt han på med? Han møtte enkeltmennesker som var stigmatiserte på grunn av sykdom, handikap, kjønn og religion. Gjennom hele sitt virke løftet han opp undertrykte og vanskeligstilte og ga dem håp og fremtid og en frigjørende og glad gudstro. Oppgavene er ikke annerledes i dag: For alle som

vil gjøre Guds arbeid, finnes et kall til å skape et inkluderende samfunn for alle mennesker, særlig minoriteter av alle slag.

Og det haster! Ikke fordi verden går under i morgen, det vet vi ingenting om og håper det slett ikke, men fordi det dreier seg om liv og verdighet og velbefinnende til våre medmennesker. I dag får vi en helt konkret utfordring: å være med å støtte et sykehus som arbeider blant de fattigste i Nepals fjellheim. Når livet er truet, når sykdom og skader har rammet, eller når et barn skal fødes, er det om å gjøre å handle fort: *Så lenge det er dag, må vi gjøre Guds gjerninger.*

Har vi gode unnskyldninger for ikke å gjøre det Gud kaller oss til? Gud var løsningsorientert i Moses sitt tilfelle: Han inkluderte Aron i teamet. *Teamarbeid* er tingen! Guds arbeid gjøres sjelden av solospillere. Guds arbeid er rett og slett ikke annerledes organisert enn arbeidet i en hvilken som helst moderne bedrift: Det gjelder å finne rett person til rett jobb. Kvalifikasjoner betyr en del. I kirken kaller vi det *nådegaver*. Noen kan tale, andre kan ikke, men Gud pleier å finne ut hvem som passer til hva. Vår oppgave er å være lydhøre og ikke fokusere på egne begrensninger, men på hva vi faktisk kan bidra med.

Og hvilke *midler* skal vi gripe til for å skape de gode endringene? Jesus brukte det han hadde for hånden da han skulle helbrede en blind: jord og spytt. «Man tager hva man haver,» som det heter i en gammel kokebok. I dag bruker vi vårt vett og forstand, våre penger og vår tid, våre kvalifikasjoner – og ikke minst vår tro på Guds hjelp – og stiller oss til rådighet. Da kan store ting skje.